

KERNKRACHT is het gratis informatiemagazine voor leden van de vereniging kleine kernen noord-brabant

**vereniging kleine kernen
noord-brabant**

Jaargang 9 - nummer 1 - maart 2012

KERN KRACHT

Stampersgat opnieuw op de kaart?

Antoon Koevoets, voorzitter van de Samenstichting Stampersgat tevens Dorpsraad

Stampersgat maakt naast de kernen Bosschenhoofd, Hoeven, Oudenbosch en Oud-Gastel deel uit van de jonge gemeente Halderberge. Het dorp ligt in het noordwesten van de provincie aan de rivier de Dintel en telt nu 1197 inwoners. Het dorp is vooral bekend geworden door de suikerfabriek 'Dinteloord', waarvan de hoge silo's, beeldbepalende elementen in de skyline van het dorp zijn, naast de watertoren, de kerktoren van de Martelaren van Gorcum kerk en de opvallende Witte Boogbrug over de Dintel. Tot de gemeentelijke herindeling in 1997 maakte Stampersgat, samen met de kern van Oud Gastel, deel uit van de gemeente Oud en Nieuw Gastel.

'Samen'

Antoon Koevoets, voorzitter van de Samenstichting Stampersgat is in het karakteristieke dijkdorp geboren en getogen en verteld vol vuur en passie over zijn dorp. Antoon: "Stampersgat is de enige kern in

de gemeente met een organisatie die de belangen van haar inwoners behartigd. Hopelijk komt hier binnen afzienbare tijd verandering in, want als iedere kern een dorpsraad heeft, kunnen die vijf dorpsraden gezamenlijk een stevige gesprekspartner voor de gemeente vormen. Samenstichting Stampersgat is in 1980 dan ook ontstaan als spontane reactie op een gemeentelijk afgewezen subsidieverzoek. De insteek van de toenmalige initiatiefnemers heeft geleid tot waar we nu staan: een heuse dorpsraad. Vandaar ook de bewust gekozen naam, Samenstichting Stampersgat die na ruim 32 jaar nog altijd borg staat voor samenwerking, samenspraak en saamhorigheid."

Nieuw elan

In de verhouding met de gemeente Halderberge is volgens Antoon het laatste jaar een omezwaaai gekomen. "Werd Stampersgat bijna 30 jaar lang vaak 'vergeten', tegenwoordig zijn wij, mede door de positieve

>>>

In deze KERNKRACHT onder andere:

BrabantLab: innovatie in leefbaarheid

Pagina 3

Helenaveen: handen uit de mouwen

Pagina 4

Dorpsraad, achterban en gemeente

Pagina 6

Galder-Strijbeek in idop bocht

Pagina 9

>>>

grondhouding van de nieuwe burgemeester Giel Janssen, voorzichtig optimistisch. Nadat de burgemeester eerst omzichtig 'het speelveld had ontmiijnt', was er sprake van een voorzichtige cultuuromslag. 'Nieuw elan' noemen wij dat, weliswaar broos en altijd nog met een enig gevoel van animositeit, maar dat is historisch zo gegroeid en zal ook wel niet zo snel verdwijnen. Samenstichting ziet zichzelf als een soort 'dynamische middenvelder', altijd beheerst, maar wel gedreven en daar waar nodig klaar om aan te vallen, maar ook daar waar nodig geconsenteerd verdedigend."

IDOP

De aanvraag voor het Integraal Dorps Ontwikkelings Programma (IDOP), dat bij de provincie twee weken te laat werd ingeleverd, steekt de voorzitter nog steeds. Antoon Koevoets: "Maar dat is niet meer zo belangrijk, want er gloort weer hoop. Via een ander kanaal, majeure projecten, worden opnieuw mogelijkheden gezocht en gecreëerd. Die provinciale afwijzing heeft wel tot gevolg gehad dat er op 7 september 2011 een convenant is gesloten tussen Samenstichting Stampersgat en de gemeente Halderberge om de samenwerking te verbeteren, te intensiveren en te zorgen voor een goede, transparante communicatie."

Krimp schrikbarend hoog

"De leefbaarheid in ons dorp staat aan alle kanten onder druk en de krimp is

schrikbarend hoog", schetst Antoon Koevoets de huidige situatie. "Waren er in vroegere jaren zeven winkels, nu is daar nog maar één warme bakker annex buurtsuper, één ambachtelijke slager plus een café van over! Voor alle drie geldt: er is geen opvolging. Ook het inwoneraantal is sinds 2005 met 170 personen afgenomen. Dus is er nog werk genoeg. Gelukkig zitten er weer enkele zeer gemotiveerde jonge mensen in Samenstichting waaraan we straks het stokje hopelijk kunnen doorgeven."

Steunpunt

Antoon Koevoets: "We zijn trots dat we samen met de seniorenraad het voor elkaar hebben gekregen dat er een kleinschalig steunpunt voor ouderen van de grond is gekomen, want ook in onze gemeenschap is er sprake van een forse vergrijzing. Naast de vele activiteiten die in het steunpunt op dinsdag- en donderdagmiddag plaatsvinden is er een eetpunt beschikbaar en kunnen de senioren er terecht voor bloedprikken, medicijnen en fysiotherapie."

Centrumplan

Antoon Koevoets: "Ook het feit dat het zeven jaar oude centrumplan weer tot leven is gewekt, geeft de burger een beetje moed. Mede een gevolg doordat de gemeenten in West-Brabant subsidie konden aanvragen volgens de in de 'Strategische Agenda West-Brabant 2008-2011' en de pilot 'Regionale aanpak Leefbaarheid' vastgelegde

majeure projecten. In het Centrumplan Stampersgat, waarbij de gemeente de wensen en reacties van de Samenstichting, schoolbestuur, parochiebestuur, de Stichting Dorpshuis en de kinderopvang goed heeft meegewogen, ligt het in de bedoeling om in het kerkgebouw, dat een rijksmonument is, een multifunctioneel centrum (MFA) te realiseren. In het centrumplan is ook de bouw van 12 seniorenwoningen, 12 starterwoningen en 1 vrije kavel voorzien, doordat bij ons 17 jaar lang niet of nauwelijks is gebouwd. Zelfs toen Halderberge één van de zeven pilotgemeenten werd bij de gebiedsvisie 'Bouwen binnen strakke contouren', is er in iedere kern fors nieuwbouw gepleegd, behalve bij ons."

Bij de ontwikkeling van het centrumplan is door de gemeente niet alleen gekeken naar de leefbaarheid en behoud van het karakteristieke dorpsgezicht, maar ook naar multifunctionaliteit, duurzaamheid en het voorkomen van verpaupering door leegstand.

Ingenieuze huisvesting

Antoon Koevoets: "De gemeenteraad neemt in april, volgende maand, een definitief besluit. Om twijfelaars, die zich de nieuwe functie van het kerkgebouw niet voor de geest konden halen, over de streep te trekken, zijn we met een groot gezelschap in Hengelo gaan kijken, waar al een soortgelijk project is gerealiseerd. Basisschool St. Plechelmus en de gemeente Hengelo hebben voor hun 'ingenieuze huisvesting van een basisschool in een leegstaande kerk' zelfs de Gouden Piramide 2010 gewonnen, de rijksprijs voor inspirerend opdrachtgeverschap. De architect is uitgenodigd om te bekijken of in onze kerk zo'n project mogelijk is. Zijn antwoord was een ondubbelzinnig: JA. Mocht het besluit positief uitvallen en daar ga ik zonder meer van uit, dan staat Stampersgat straks, weer stevig op de kaart. Een kleine kern waar pit in zit en wat mij betreft in blijft zitten."

<<<

(www.goudenpiramide.nl/geschiedenis/2010)

Sfeerimpressie MFA Stampersgat

BrabantLab: innovatie in leefbaarheid

BrabantLab wordt de titel voor onze expertbijeenkomst in het najaar van 2012. In navolging van de vereniging kleine kernen Limburg (VKKL) die op 3 maart Limburglab organiseerde, willen wij met de VKKNB een soortgelijke manifestatie gaan opzetten.

De bijeenkomst van VKK Limburg was een grandioze manifestatie waarbij de mogelijkheden van zelfsturing, eigen initiatieven en burgerparticipatie werden gepresenteerd. De innovatieve ideeën, zoals die nu al bestaan, zijn samengebracht en gecombineerd. VKKNB wil BrabantLab dit najaar gaan organiseren. Alle organisaties die actief zijn op gebied van leefbaarheid worden dan ook uitgenodigd om mee te doen en in koppels vernieuwende innoverende initiatieven te presenteren. Het resultaat daarvan, zo blijkt in Limburg, versterkt de eigen zeggenschap over de leefbaarheid en draagt bij tot het behouden en versterken van de sociale cohesie in de dorpen.

Zelfsturing

Mede als gevolg van de verslechterde economische situatie is het niet meer vanzelfsprekend, dat de overheid alles zal blijven oplossen voor de burgers. Bezuinigingen zullen ook invloed hebben op de overheidsbijdragen aan de voorzieningen in kleine kernen. We zullen dus op een creatieve en innovatieve wijze zelf moeten zorgen dat de noodzakelijke voorzieningen beschikbaar blijven

in de kleine kernen. Burgers zullen dus zelf de handen uit de mouwen moeten steken. De 140 dorpsraden die lid zijn van de vereniging kleine kernen noord-brabant hebben deze vorm van zelforganisatie al opgepakt. Zij bewaken de leefbaarheid van hun kern en nemen zelf actie als dat nodig is, elk op hun eigen manier. VKKNB ondersteunt hen daarbij en geeft advies en hulp.

Dorpscoöperaties

Voor VKKNB is zelfsturing in de vorm van lokale coöperaties een logische stap. In 2002 heb ik een column geschreven met de titel 'Leren van het verleden', waarin onze ideeën over de aanpak van leefbaarheid zijn weergegeven.

Naar het voorbeeld van Pater van den Elsen, die al rond 1900 lokale coöperaties in Brabant heeft opgericht, hebben wij dorpsraden gestimuleerd om eigentijdse coöperaties op te zetten. Om zelf als bewoners de regie te

houden over de dorpsvoorzieningen en diensten die nodig zijn om je dorp leefbaar te houden hebben wij in een model aangegeven hoe dit aan te pakken.

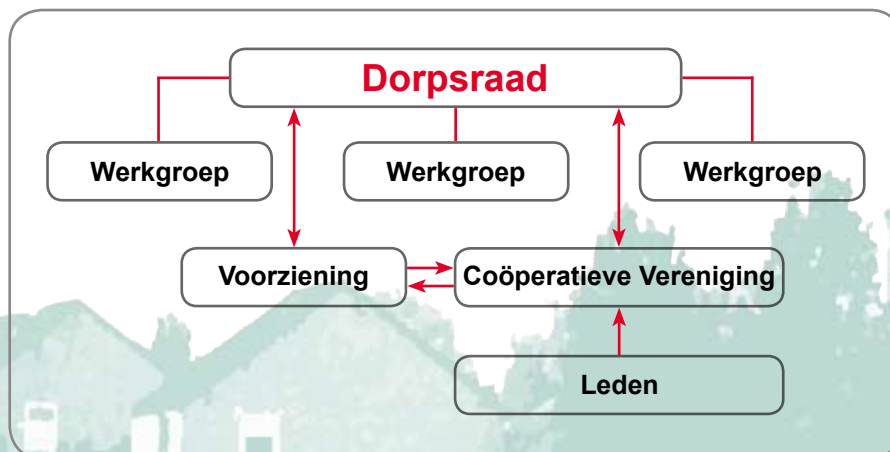
Een dorpscoöperatie is een vorm van zelfsturing waarbij je kunt focussen op een bepaalde voorziening, zoals een dorpswinkel, een eigen (thuis)zorgvoorziening, maar ook energiecoöperatie of een eigen glasvezelcoöperatie.

En het is gelukt! Al deze coöperaties bestaan intussen al, de eerste was de Coöperatieve dorpswinkel van Sterksel in maart 2004, op de voet gevolgd door de Zorgcoöperatie Hoogeloon in april 2005. De Dorpscoöperatie Esbeek is in september 2006 opgericht. Voorafgaand zijn er vele uurtjes vergaderd om zover te komen. Sinds die eerste initiatieven zijn er meerdere dorpen die dergelijke vormen van zelfredzaamheid hebben opgezet.

Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om in coöperatief verband alle kleine kernen van Noord-Brabant te voorzien van snelle glasvezel-verbindingen. Een tweede initiatief is het opzetten van lokale energiecoöperaties, waarvoor in Elsendorp een studie is uitgevoerd.

Wij nodigen alle dorpsraden uit om zich bij deze initiatieven aan te sluiten. <<<

Houdoe,
Wim van Lith, voorzitter VKK-NB

Helenaveen: handen uit de mouwen

Drie jaar na uitvoering IDOP

Helenaveen is een dorp in de Peel met ± 870 inwoners en maakt deel uit van de gemeente Deurne. Het is één van de twee veenkoloniën in het zuiden van Nederland en heeft een beschermd dorpsgezicht. Helenaveen was tegelijkertijd met Sterksel het eerste dorp waar gedeputeerde Brigitte van Haaften op 27 september 2008 persoonlijk de cheque ter waarde van € 970.500,- kwam brengen voor de uitvoering van het IDOP. In tegenstelling tot die warme dag destijds in september, lag Helenaveen er bij onze ontmoeting koud bij en lag het dorp onder een dun laagje sneeuw. In gesprek met Dory Verberne, voorzitter van de dorpsraad Helenaveen en Jan Gerrits, voorzitter van de Zorgcoöperatie Helenaveen.

Langs de Oude Peelstraat, bij ingang van het dorp, zijn nog altijd de banners te zien met het predikaat 'Groenste Dorp van Nederland'. Deze prijs werd behaald in het kader van de wedstrijd 'Entente Florale' in 2009. In 2010 sloeg op 14 juli echter een vernietigende wervelstorm toe en blies veel bomen en zelfs tuinderskassen omver. Toch werd mede door de inzet

Jan Gerrits, voorzitter van de Zorgcoöperatie Helenaveen en Dory Verberne, voorzitter van de dorpsraad Helenaveen

van veel dorpingen in Europees verband alsnog de 2e prijs in de wedstrijd behaald!

Je krijgt het niet cadeau

Helenaveners zijn volgens beide gesprekspartners een volk met pioniersgeest in de genen. Vanuit de turf en via de weg van de economisch belangrijke tuinbouw is het dorp omhoog geklommen tot het groene dorp van nu met een nieuwe economische impuls, het toerisme.

Aanleiding voor het IDOP was de behoefte aan een nieuwe sociale en economische impuls.

Want vernatting van de bodem in verband met natuurmaatregelen die ten koste gingen van de economische sector in de glastuinbouw en de vergrijzing van de bevolking, eisten hun tol.

De grote inzet van het dorp en van de gemeente met voormalig burgemeester Daandels aan het hoofd, gaven de aanzet tot het IDOP. De dorpsbewoners werden bij de totstandkoming daarvan intensief betrokken. De dorpsraad vervulde een spilfunctie bij de dorpsvergaderingen, waardoor een groot draagvlak ontstond.

Projecten

Herinrichting

Er was een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor het op maat brengen van de glastuinbouw en naar de verplaatsing van transportbedrijven. De historische laanstructuur, grenzend aan het dorp, is hersteld en de herinrichting van de weg door het dorp, de 'Oude Peelstraat' is eveneens voltooid. >>>

>>>

Sociale paragraaf

Aan de heringerichte 'Oude Peelstraat' grenzen het dorpsplein, het gemeenschapshuis 'De Gouden Helm', waarin verswinkel 'De Peelbascule' gevestigd is en het DorpsServiceCentrum. Deze laatste voorzieningen worden door vrijwilligers gerund.

De tennisaccommodatie kreeg een nieuwe plek op het sportpark. Op de opgevallende plek konden daarvoor 18 starterswoningen worden gebouwd, waarvan 10 in CPO constructie. (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap). Op de plaats van de voormalige Rabobank zijn zeven huur- en koopappartementen gebouwd.

Zorgcoöperatie

Met name in het kader van de vergrijzing is de sociale paragraaf belangrijk. Zo is er een beugelbaan aangelegd en is op 1 december 2010 de Zorgcoöperatie Helenaveen officieel opgericht. Voortgekomen uit de voormalige kruisvereniging Helenaveen. De zorgcoöperatie heeft tot doel dat inwoners zo lang mogelijk in Helenaveen kunnen blijven wonen, ook als er zorg nodig is. Ook bij de Zorgcoöperatie wordt uitsluitend met vrijwilligers gewerkt, die aangestuurd worden door een werkgroep. De coöperatie verzorgt ondermeer dagopvang voor ouderen en mensen met beperkingen. Daarvoor is een compleet nieuwe huiskamerpaviljoen in aanbouw. Er is een overeenkomst gesloten met Savant, een instelling voor thuis- en intramuraal zorg in de regio. Binnenkort wil men starten met de bouw van 14 levensloopbestendige zorgwoningen. Daarnaast is er een klussendienst en een sneeuwpluig.

Economie

Er is andere werkgelegenheid gekomen, in het bijzonder in de toeristische sector. Daartegenover staat dat het werk in de tuinbouw gedurende schooltijden is verminderd. Voor een aantal huisvrouwen is dat een minder gelukkige bijkomstigheid.

De tennisaccommodatie

Het DorpsServiceCentrum

Het IDOP heeft dankzij het enthousiasme van de dorpelingen een nieuwe impuls en zelfbewustzijn bij de Helenaveners teweeg gebracht. Momenteel is het zaak om de nieuwe initiatieven voor de toekomst overeind te houden. Het vinden van voldoende vrijwilligers blijft daarbij een uitdaging.

Het aantal inwoners is de afgelopen jaren nagenoeg op peil gebleven. Er is zelfs sprake van een kleine groei, vanwege een aantal nieuwe bewoners en nieuwe woningen.

De basisschool heeft momenteel 86 leerlingen en voldoet aan de criteria

van het provinciaal manifest betreffende het inwonertal, afstand naar andere kernen, enz.

Dory Verberne en Jan Gerrits zijn terecht trots op hun dorp, waar vooral door de inzet van de dorpsbewoners in samenwerking met ondermeer de gemeente, zoveel tot stand is gebracht.

Met een korte blik in de omgeving van 'De Gouden Helm' sluiten we het bezoek af.

<<<

Tiny Leenders v.d. Beuken
bestuurslid VKK-NB

Dorpsraad, achterban en gemeente

De communicatie van dorpsraden met hun achterban is een onderwerp dat regelmatig in de dorpen, gemeenten in de media en tijdens bijeenkomsten van de vereniging kleine kernen noord-brabant aan de orde komt. Hoe komt een dorpsraad aan informatie over datgene wat er in het dorp speelt en hoe gaat de dorpsraad met die kennis om als het gaat over het behartigen van belangen van het dorp naar de beleidsmakers toe? Iedere dorpsraad bedenkt daarvoor zijn eigen formule, die zoveel mogelijk past in de sfeer van het dorp en de omstandigheden op een bepaald moment. Is de mening van de dorpsraad wel of niet representatief voor het 'Dorp' is een opmerking en tegelijkertijd een vraag die regelmatig gesteld wordt.

Blik op de Dorpsraad Heusden

De dorpsraad van Heusden vond zijn wortels in 1974 en als 'Stuurgroep Heusden' aangehaakt bij het toenmalige Welzijnswerk. Er was geen officiële adviesfunctie met de gemeente. Wel maandelijks een vergadering en activiteiten en eenmaal per jaar een openbare jaarvergadering. Er was een abonnement op agenda's van de gemeenteraad. In 2004 is de huidige 'Stichting Dorpsraad Heusden' met eigen statuten opgericht.

In feite gingen de werkzaamheden gewoon door, maar met een andere naam en een officiële adviesstatus voor de gemeente. Er is dat jaar een convenant afgesloten tussen de gemeente en de Dorpsraad. Daarin staan de rechten en de plichten verwoord, waaraan de partijen zich willen houden. Dit convenant is in 2008 aangepast en onlangs weer in 2012.

Actuele wijziging is de adviesrol die momenteel wordt toegekend en ingevuld door de participatieraad voor de WMO. De dorps- en wijkraden in de gemeente worden aangemoedigd

voor deelname aan het Platform Leefbaarheid van de WMO en andere adviesraden, zoals het Platform Verkeer en Veiligheid. Adviesaanvragen over andere zaken worden rechtstreeks aan de Dorpsraad voorgelegd.

Hoe betreft de dorpsraad haar inwoners bij de meningsvorming

Het bestuur van de Dorpsraad bestaat uit negen personen. Er is een bepaalde taakverdeling. Daarnaast wordt gewerkt met al dan niet, tijdelijke werkgroepen op basis van actuele aandachtspunten.

De Dorpsraad houdt in principe vier maal per jaar een openbare vergadering waarvoor alle Heusdense verenigingen en alle inwoners worden uitgenodigd. De uitnodiging gebeurt via een huis-aan-huis nieuwsbrief via de plaatselijke pers, mailberichten en via de website www.dorpsraadheusden.nl. De maandelijkse bestuursvergaderingen kunnen, na aanmelding, eveneens worden bezocht. In de openbare vergaderingen komt doorgaans gewerkt met een actueel thema. De wethouder een z.g. dorpswethouder voor Heusden

is daarbij aanwezig, evenals andere deskundigen.

Een greep uit de thema's van de afgelopen jaren

Woningbouwlocaties en bestemmingsplannen, een zelf georganiseerde bibliotheekvoorziening voor de jeugd, een dorpsvlag en een film van het dorp, de uitvoering van het IDOP, de Brede Maatschappelijke Voorziening (MFA), een project voor starterswoningen, verkeer met aanleg fietsverbinding, routes voor vrachtverkeer, jeugd en alcoholmatiging, opruimactie met de jeugdvereniging, GSM-masten, WMO-beleid en wat de betekenis daarvan is voor het dorp. Om Heusden beter levensloopbestendig te maken is een Zorgsteunpunt opgericht. Dit is een centraal aanspreekpunt voor inwoners met vragen en aanvragen op het gebied van wonen, welzijn, zorg en de daaraan gekoppelde diensten. Ook heeft de werkgroep een eetpunt opgericht en oriënteert het zich momenteel op de mogelijkheden van een uitbreiding naar dagbesteding op termijn. >>>

>>>

Dorpsbewoners waren via de dorpsraad actief betrokken bij de diverse gemeentelijke projectgroepen voor de uitvoering van het IDOP. Een werkgroep van starters heeft meegewerkt aan de totstandkoming van een aantal woningen voor starters.

Het aantal aanwezigen bij de reguliere openbare dorpsraadvergaderingen ligt tussen 30 en 60 personen. Als voorbereiding op de verkiezingen voor de gemeenteraad organiseert de dorpsraad met de verenigingen

en andere belangstellenden enkele bijeenkomsten voor de opstelling van aanbevelingen voor de partijprogramma's. Aansluitend daaraan organiseert de dorpsraad een forumavond waarbij alle politieke partijen in de gemeenteraad worden uitgenodigd. Bij deze bijeenkomst loopt het aantal aanwezigen op tot boven de 100.

Herkenbaar

Mijn verhaal is niet zo bijzonder en voor veel dorpsraden zeker herkenbaar. De meeste dorpsraden betrekken de dorpsbewoners actief bij hun

werk en zetten zich in voor een goede communicatie met de achterban. Op deze manier is er sprake van de beoogde representativiteit, waarover vaak gesproken wordt.

De achterban vroegtijdig betrekken bij de weg naar besluitvorming is mijn inziens de manier om tegenstellingen achteraf te voorkomen. Op die manier kan het mooie werk voor de dorpen voldoende blijven geven. <<<

Tiny Leenders v.d. Beuken,
secretaris Dorpsraad Heusden en
bestuurslid VKK-NB

Dorpsondersteuners: een olievlek in Zuid-Oost Brabant

Enthousiaste verhalen van dorpsondersteuners Gerrie van Bussel in De Mortel en Alie Schepers in De Rips uit de gemeente Gemert-Bakel maken dat deze functie in veel andere kernen opgepakt wordt. Na twee jaar is duidelijk dat de dames hun bestaansrecht hebben bewezen. Met de inzet van de ondersteuners komen mensen in hun eigen kracht en pakken ze zelf de verantwoordelijkheid op. De sociale cohesie versterkt de leefbaarheid van de kernen. Tevreden in het dorp blijven wonen in de toekomst!?

Onbekend is onbemind

Ja, zo is vaak de start van de dorpsondersteuners in de verschillende kernen. Want iedere kern heeft zijn eigen karakter. Zo is de Mortel een kern met 1560 inwoners en telt De Rips er 1050, verdeeld over 14 nationaliteiten. In het begin is het heel veel luisteren onder andere naar verhalen van vroeger. "Op die manier krijg je meer inzicht in hoe de verhoudingen in het dorp zijn opgebouwd, krijg je te maken met situaties die je nog niet kent. Maar ook kom je zaken in de zorg tegen die je kent, omdat we

Dorpsondersteuners Alie Schepers (links) en Gerrie van Bussel

beiden uit de zorg komen", zegt Alie. "Met een rustige uitstraling en niet in 'strak pak'", aldus Gerrie, "kun je vertrouwen opbouwen met de mensen. Soms gaat het snel en soms is geduld een schone zaak. Na twee jaar kan ik wel zeggen dat we breed inzetbare 'ervaringsdeskundigen' zijn geworden. Om bekendheid op te bouwen is het een kwestie van naar de mensen toe gaan en veel publiciteit maken

zoals geregeld in het lokale krantje schrijven over de gewoonste dingen. Je moet als dorpsondersteuner in beeld komen. In het begin vraagt het veel inzet, want het loopt dan nog niet vanzelf. Het is het Verouwen dat de mensen moeten krijgen om de spil van het dorp te worden op het gebied van zorg, zelfstandig wonen en welzijn." >>>

>>>

Je moet het van succesje hebben

In de Mortel kwamen de mensen in het begin niet naar het inloop koffie-uurtje, maar nadat Gerrie zelf verschillende bezoeken heeft afgelegd kwam het vertrouwen. Nu komen de mensen woensdagochtend graag naar 'De Wilg'. Het is niet alleen ontmoeten want om 11.00 uur wordt er altijd een activiteit aangeboden, dat mede de mensen naar het buurtcentrum trekt. "In De Rips waar dit Huiskamerproject om de eenzaamheid te doorbreken werd opgevolgd, bleven de tachtigjarige geleidelijkaan thuis", verteld Alie. "Via samenwerking met vrijwilligers, die deze 'oudjes' thuis bezoeken hopen we nu op succes. Ook is de Wit-Gele Kruis coöperatie De Rips opgericht, een samenwerkingsverband van, voor en door Ripsenaren en die als doel heeft iedereen actief mee te laten doen aan het sociale leven en ervoor te zorgen dat mensen zo lang mogelijk in De Rips kunnen blijven wonen. Door de vele nationaliteiten in De Rips komen ook andere aandachtspunten naar voren, zoals de stichting Leergeld en zetten we een taalcoach in bij besprekingen."

De doelgroep was en zijn vooral nog de senioren, maar het ziet er naar uit dat ook de jeugd straks een groep is waar de Dorpsondersteuner de handen vol aan heeft. De maatschappij verandert en dat is in de dorpen goed te merken en te voelen. Voeling houden met de maatschappij is een voorwaarde van slagen.

Respect en eigenwaarde

"Respect tonen en de mensen in hun eigen waarde laten zijn essentiële zaken bij onze gesprekken en bezoeken. Eerst moet de vraag van de aandachtspunten duidelijk boven komen om vervolgens samen naar een oplossing te zoeken. Dat wordt gevonden in het informele én formele circuit. Let wel: altijd moet eerst toestemming gevraagd worden aan de klant om contact te maken met anderen of instellingen. En als we de weg niet weten laten we de klant weten dat we het voor hen gaan opzoeken", verduidelijkt Alie en Gerrie.

"Zo komen we veel zaken tegen en bouwen we onze deskundigheid op. Dat wordt nog meer versterkt door de intervisies die alle ondersteuners van Gemert-Bakel eens in de zes weken bij elkaar brengt. Daar is steeds een uur lang een professional bij voor de korte lijntjes. Luister effen naar mij, doe ik het goed? kunnen we dan vragen", zegt Gerrie, "want wij hebben af en toe ook een luisterend oor nodig. Je hebt elkaar nodig want we kunnen niet zonder elkaar."

Geen achturige werkhouding

Er wordt acht uur gerekend bij het aanstellen van een dorpsondersteuner. Binnen die tijd is het eigenlijk niet te doen. In feite ben je alle dagen bereikbaar en probeer je te reageren bij het inventariseren van situaties. In de dorpen zijn contacten met de Zonnebloem en KBO belangrijk. Het gaat om netwerken op te bouwen met

bewoners van het dorp, maar ook met de professionals om de lijntjes zo kort mogelijk te houden. Samenwerking zoeken met het WMO-loket, de zorgcorporaties, Impuls, de huisarts, dorpsbrigadier etc. Inmiddels is er structuur en komt een keer in de drie maanden dit dorp-(wijk) Team met verschillende disciplines bij elkaar om cases te bespreken.

Olievlek

De Gemeente Gemert-Bakel heeft al dorpsondersteuners, net als Elsendorp, De Mortel, De Rips, Handel, Milheeze en Bakel en binnenkort zijn ze ook in de wijken van Gemert. In Aarle-Rixtel, Beek en Donk, Mariahout, en Lieshout zijn eveneens dorpsondersteuners actief. En er zijn geluiden dat andere dorpen en wijken ook om een dorpsondersteuner vragen. Het moeten personen zijn die tussen de mensen staan. De ondersteuner moet sociaal zijn en geïnteresseerd zijn in de MENS, want de klanten hebben eigen kracht en die kan de ondersteuner mobiliseren.

Meedoen in de samenleving maakt een dorp leefbaarder. En dat is wat de verenging kleine kernen noord-brabant als belangrijkste doelstelling heeft. Kan de ondersteuners-olievlek van oost naar elders in Brabant uitvloeien en ook daar inspiratie ontwikkelen en daarmee de leefbaarheid? <<<

Marijke Timmermans,
bestuurslid VKK-NB,

Zondag 22 april Peeldag

De Peeldag wordt samen met het Weidegangfeest gehouden rondom de Brabantse Kluis in Aarle-Rixtel op zondag 22 april. Het is een ideale dag om iedereen die betrokken is bij of geïnteresseerd is in de plattelandsontwikkeling van De Peel met elkaar in contact te brengen. Tijdens deze zevende Peeldag wordt ook de winnaar van de Peeltrofee 2012 bekendgemaakt.

Vitaal, mooi en schoon Brabants platteland

De Peeltrofee gaat jaarlijks naar een organisatie of persoon, die zich inzet voor plattelandsontwikkeling in De Peel. Op tal van plaatsen komen nieuwe natuurgebieden tot stand, krijgen rivieren de ruimte, blijven dorpen leefbaar en kan landbouw zich ontwikkelen op duurzame locaties.

Samen dragen alle projecten bij aan een vitaal, mooi en schoon platteland voor alle inwoners en recreanten. Aan de uitvoering werken overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren, onder de regie van provincie Noord-Brabant. In deze regio zijn zij verenigd in de reconstructiecommissie De Peel. <<<

Galder-Strijbeek in de IDOP bocht

Met de Dorpsraad van Galder-Strijbeek, een prachtig tussen de bossen gelegen dorp van 1200 inwoners tegen Breda aan, zijn gesprekken gevoerd over IDOP en de rol van de Dorpsraad en hun relatie met de gemeente, Alphen-Chaam. Jos de Roover, geboren en getogen in het dorp, is voorzitter van de Dorpsraad. Samen met het bestuurlid, Jan de Hoon en lid van werkgroep Bouwen&Wonen en Verkeer&Veiligheid hebben Jan Backx en Marijke Timmermans, beide bestuurleden bij de VKK-NB, uitvoerig over de fasen van het IDOP-plan voor Galder-Strijbeek gesproken.

IDOP van Galder-Strijbeek

Al in 2009 is het IDOP in een uitgebreid rapport neergelegd. Het was een opdracht van de gemeente Alphen-Chaam, waar de beleidsambtenaar de heer Jacobs de trekker van was en nog steeds is. Samen met twee adviesbureaus, een Klankbordgroep en de bewoners, hebben ze de Leefbaarheidagenda geformuleerd met daarin 29 projecten (het IDOP is te raadplegen op: www.alphen-chaam.nl). Niet alles kan meteen worden uitgevoerd en daarom zijn 11 projecten geselecteerd voor directe aanpak.

De oprichting van de Dorpsraad (projectnr. 24) was één van de projecten. In 2011 is de Dorpsraad dan ook opgericht. Ook jongeren participeren in de Dorpsraad en de werkgroepen. Zo is er een aardige vertegenwoordiging in de Dorpsraad die in 2011 een convenant met de gemeente heeft getekend. Het is een goed voorbeeld voor andere dorpen, dus kijk op hun site via: www.alphen-chaam.nl en klik door naar: Dorpsraad Galder-Strijbeek.

Dorpshuis/ MFA

De gemeente heeft van de provincie € 750.000 ontvangen voor de uitvoe-

De Sint Jacobskapel in Galder-Strijbeek is gesticht in 1468

ring van het IDOP in Galder-Strijbeek. Het geld is voor het grootste gedeelte geormerkt voor een multifunctionele accommodatie (MFA) in het dorp.

Onderdeel van dit plan is de bouw van een nieuwe brede school waarbij de ruimten van het dorps huis en de school, voor zover mogelijk gemeenschappelijk worden gebruikt. Momenteel wordt door een architectenbureau de laatste hand gelegd aan het plan dat na brede inspraak met alle gebruikers tot stand is gekomen. De dorpsraad heeft hierbij haar taak met betrekking tot het huiskameridee voor het dorp (dus niet direct als gebruiker) behartigd.

Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de exploitatie en beheersvorm van het nieuwe gebouw. De verwachting is dat eind 2012 het oude gebouw gesloopt kan worden en met de nieuwbouw kan worden gestart. De Dorpsraad is ervan overtuigd dat het 'Dorps huis', zoals de werknaam van het MFA is, zeker zal bijdragen aan de sociale cohesie van het dorp.

Woningbouw met Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

Een van de eerste initiatieven van de Dorpsraad was het mogelijk maken van woningbouw binnen Galder.

Zonder woningbouw vergrijst het dorp, hetgeen de leefbaarheid van het dorp niet ten goede komt. Al jaren staat de woningbouw in Galder op een laag pitje, maar nu is de route naar meer woningbouw vrijgegeven. Het zijn vooral de jongeren die graag in het dorp willen blijven wonen, die zich verenigen. Een drietal jongeren hebben het voortouw genomen om, samen met de dorpsraad, te onderzoeken of en in hoeverre het haalbaar is om gezamenlijk (via z.g. CPO) (starters)woningen te bouwen. Inmiddels is duidelijk dat er genoeg deelnemers zijn om het project verder uit te werken. Voorbeelden in Chaam en ook elders geven inzicht in wat mogelijk is en waar op gelet moet worden. De gemeente heeft alle steun aan het woonproject toegezegd.

Relatie Dorpsraad en Gemeente

Vanaf het begin is er een goede relatie geweest tussen de gemeente Alphen-Chaam en de Dorpsraad Galder-Strijbeek. Volgens de overeenkomst in het convenant heeft wethouder Van Raak de Dorpsraad in zijn portefeuille, is beleidsambtenaar de heer Jacobs het aanspreekpunt vanuit de gemeente en is Jan de Hoon het aanspreekpunt vanuit de Dorpsraad naar de gemeente. >>>

>>>

Bij alle onderwerpen die bij de Dorpsraad op tafel komen is de afweging wat de positie van de Dorpsraad daarin is. Belangrijk daarbij is dat de Dorpsraad een a-politiek orgaan is en zich niet bezig houdt met individuele belangenbehartiging. Ook bij onderwerpen vanuit de gemeente kijkt de Dorpsraad altijd kritisch naar wat hun positie daarin is. Goed communiceren is dan ook heel belangrijk! Daar kan

veel van afhangen in de relatie met de burgers en de gemeente.

Wat biedt de VKK-NB?

Op de vraag wat de Dorpsraad van de VKK-NB verwacht, kregen we als antwoord: "We hebben nu geen directe vraag, maar we weten jullie wel te vinden." Tevreden en met genoeg hebben we in 'De Leeuwerik' afscheid van elkaar genomen. De slogan 'Uniek maar Samen' kan de VKK-NB in Gal-

der vinden. Laat het een voorbeeld zijn voor onze andere leden. <<<

U kunt contact opnemen met de Dorpsraad Galder via: dorpsraad@galder-strijbeek.nl via telefoonnummer 06.22501465 of via info@vkknoordbrabant.nl.

Marijke Timmermans,
bestuurslid VKK-NB

LimburgLab breide warme deken

Zelf met draden breien en tot een eigen trui komen, dat was het patroon van zaterdag 3 maart in bioscoop en theater DOK 6 in Panningen, het grootste dorp in de Limburgse gemeente Peel en Maas. Vertegenwoordigers van dorpsraden, verenigingen en instanties allen met dezelfde interesse, namelijk de leefbaarheid in de dorpen versterken, hadden zich voor deze manifestatie aangemeld. 'Creatieve burgers zorgen zelf voor leefbaarheid' was dan ook de ondertitel van LimburgLab.

Het koppelen van vrijwilligers, professionals en burgerparticipatie was het doel van deze eerste LimburgLab manifestatie. 22 partijen hadden hun krachten gebundeld, financieel ondersteund door provincie, gemeente en Rabobank. De ludieke afsluiting van de leefbaarheidsdag stond eveneens in het teken van samenwerking. De ruim 300 bezoekers gooiden kluiten wol over en breiden daardoor met elkaar letterlijk een netwerk van wol. 'Een warme deken', die je als het ware om je heen kan trekken, was het resultaat. Symbolisch als netwerk van innovatie, zelfsturing en samenwerking, dat deze dag centraal stond.

Een warm onthaal in de foyer van Dok 6 met een welkomstwoord van Ben van Essen, voorzitter van de Vereniging Kleine Kernen Limburg, bracht

de aanwezigen in beweging. Nieuwe ideeën, voorbeeldprojecten, 'niet voor de hand liggende' workshops, discussies, netwerken en een grote informatiemarkt boden de bezoekers vervolgens volop inspiratie. Zoals de kracht van lokale gemeenschappen, 'Til ik een stoeptegels op blijkt er een volkstuin onder te liggen', of Cloud Computing' bij zelforganisatie, digitalisering en leefbaarheid. Zeven verrassende duo's van organisaties presenteerden hun eigenzinnige visie op samenwerking. Zoals de Dienst Kerk en Samenleving en Huis voor de Sport Limburg die samen lieten zien dat sport en bezinning de leefbaarheid ten goede komt. Of de

de landbouworganisatie LLTB die aan de slag ging met het Limburgse speeltuinwerk SPEL en de katholieke plattelandsjongeren (KPL) met Vitaal Kapitaal, de organisatie die de kennis en vaardigheden van (vervroegd) gepensioneerden niet verloren wil laten gaan. Of de zangers van een Meijel's zangkoor en een rapgroep uit Heerlen die elkaar, jong en oud, in een gezamenlijke presentatie vonden. Door zoveel mogelijk interactief mee te doen bracht velen in beweging. "Garen op de klos", zeggen ze dan in de Peel. Doe er wat mee, ga aan de slag. De VKKNB pakt het ook op zoals Wim van Lith in zijn column al aangeeft. In het najaar is het BrabantLab! <<<

Ons Dorp en...

Zoals wellicht bekend wil de vereniging kleine kernen noord-brabant ook graag mensen prikkelen en aanzetten tot gedachten over hun dorp. In een nieuwe rubriek 'Ons dorp en...' geeft bestuurslid Henrie Bouwmans zijn mening over Dorpse problematieken. Het is aan u of u zich geroepen voelt om te reageren.

Ons Dorp en de jeugd...

Tot ze een jaar of twaalf zijn gaat het nog goed met de jeugd in ons dorp. Ze zitten dan op de lagere school en kunnen we ze, vaak via die ene lagere school in ons dorp, goed in toom houden. Maar dan begint het...

Ze gaan naar het VMBO, de HAVO of het Atheneum en dan gaan we ze als Dorp een beetje kwijt te raken. Ze ruiken aan de grote stad of aan een nabij gelegen grotere kern, ze leren wat andere jongeren kennen en krijgen heel andere interesses. Ze ontgroeien ons dorp.

We doen er van alles aan om ze te houden. We bouwen of exploiteren Jongerencentra, JIPS en JOPS (Jongereninformatie of ontmoetingsplekken), Skateramps, Pannakooien en tafeltennistafels. Maar als ze een jaar of 18 zijn gaan ze meestal weg, want ze hebben het wel gehad met hun kleine 'bekrompen' dorp. We proberen het dan nog wel met CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en vaak lukt dit dan ook wel maar de meeste vertrek-

ken voorgoed. Het resultaat is een toenemende vergrijzing van ons dorp, jammer, maar helaas..

Moeten we hier nu nog meer aan doen? Moeten we onze dorpen hierdoor 'stadser' laten worden of moeten we, net als met de krimp, constateren dan ons dorp zijn langste tijd gehad heeft!!

Ons meiden gingen ook studeren, wij (ons vrouw en ik) hebben het op zijn beloop gelaten. Nu ze wat ouder zijn geworden zijn er van de drie, alweer twee in ons of een ander klein dorp teruggelanceerd. De derde komt eerstdaags ook, daar zijn wij van overtuigd... <<<

Henrie Bouwmans,
bestuurslid VKK-NB

Reageren kan via: info@vkknoord-brabant.nl, of stuur een tweet naar: [#onsdorp!!!](https://twitter.com/onsdorp!!!)

Wisseling in afvaardigingen

In december 2011 heb ik afscheid genomen als algemeen bestuurslid van de LVKK. Na ruim 10 jaar als afgevaardigde namens de VKK-NB, vond ik de tijd rijp om deze eendaagsvergadering de laatste te laten zijn. Met veel plezier heb ik al die jaren deel uitgemaakt van het landelijk bestuur. Gedurende die tijd is in elke provincie een vereniging voor kleine kernen opgericht. Het was voor de organisatie een tijd van pionieren en van een weg zoeken binnen de provincies en de kleine dorpen en met name ook naar de politiek en andere samenwerkingspartners toe. Op dit moment heeft de LVKK zijn plek veroverd en wordt er gezamenlijk met anderen voortvarend gewerkt aan de leefbaarheid van kleine dorpen en het platteland.

Ik wil vanaf deze plaats nogmaals mijn dank uitspreken aan het bestuur van de LVKK en aan Koos Mirck voor de goede samenwerking. Ik wens hun een succesvolle toekomst. Mijn plaats in het Algemeen Bestuur wordt overgenomen door onze voorzitter Wim van Lith.

Ook heb ik eind vorig jaar afscheid genomen als lid van het Algemeen Bestuur van het Streekplatform de Peel. Ook daarvan heb ik, als afgevaardigde namens de VKK-NB, ruim 10 jaar deel mogen uitmaken. Het Streekplatform is ontstaan met het doel de sociaal economische paragraaf van het reconstructieplan in te vullen en mede uitvoering daaraan te geven.

Leefbaarheid was herhaaldelijk onderwerp op de agenda. Met name wat betreft de IDOPs in de regio De Peel, was het Streekplatform een pleitbezorger en adviseur voor dorpen die daar gebruik van maakten. Belangrijk was de adviesfunctie van de Plaatselijke Groep Leader, voor de provinciale subsidieregeling met de vele succesvolle projecten waarover geadviseerd is. Het Streekplatform en de VKK-NB hebben gezamenlijk enkele bijeenkomsten belegd, zoals informatiebijeenkomsten en een dorpendag.

Veranderingen in het beleid ten aanzien van de reconstructie van het buitengebied maken dat het Streekplatform met de reconstructiecommissie momenteel een reorganisatie doormaakt. Hoe de

organisatie en de nieuwe opdracht er uit zal gaan zien is momenteel onderwerp van de agenda.

Bij deze dank ik het Streekplatform De Peel voor de inzet voor de leefbaarheid van de kleine kernen en de goede samenwerking en wens hen veel succes. Mijn opvolger is Harrie van der Loo, lid van het DB van de VKK-NB. Harrie woont in Heusden, gemeente Asten. <<<

Tiny Leenders v.d. Beuken
bestuurslid VKK-NB

Actuele zaken LVKK

Het jaar 2012 brengt voor LVKK nieuwe kansen. Momenteel werkt men aan een aantal projecten. Een motie in de Tweede Kamer op de laatste dag voor het kerstreces en die zijn grondslag vond tijdens het Platte-landsparlement, maakt dit financieel mogelijk.

De komende tijd wordt in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een project uitgevoerd over

bevolkingskrimp in landelijke gebieden. Dit vindt plaats in gebieden die al krimpen (qua bevolkingsaantallen) of daar naar verwachting binnenkort mee te maken krijgen.

Van de 14 pilots zullen er drie plaatsvinden in Gelderland, met name in de Achterhoek. Centrale vraag is wat de gevolgen op terreinen als onderwijs, zorg, werk, verenigingsleven en wonen zijn voor de leefbaarheid van

de dorpen en wat bewoners kunnen bijdragen aan het optimaal houden van de leefbaarheid. Hierbij steekt LVKK in op het regionaal bekijken, niet alleen het eigen dorp, maar in samenhang met buurdorpen.

De overige pilots vinden plaats in Friesland, Drenthe en Limburg. De komende weken treedt LVKK in overleg met zijn partners, over de vraag hoe men hier invulling aan gaat geven. <<<

Koos Mirck namens de LVKK

Wat kan de VKK-NB voor u betekenen?

Wist u dat de meeste Dorpsraden in Brabant lid zijn van de vereniging kleine kernen noord-brabant? Dat veel dorpsraden ons geregeld vinden en ons om advies vragen. Antwoorden op die vragen komen niet alleen van professionele ondersteuners op ons secretariaat, maar ook heel vaak

van bestuursleden die bij veel dorpsraden op bezoek gaan en wellicht een dorp weten dat mogelijk met hetzelfde probleem worstelt. Zij kunnen dan contacten leggen of een bijeenkomst organiseren om zaken te verhelderen. Wij zijn er voor alle leden. 'U vraagt, wij komen'...

U kunt ons altijd bereiken. Via een van onze bestuursleden die u kunt vinden op de website: www.vkknoordbrabant.nl via de telefoon: (013) 583 99 93 of via de e-mail: info@vkknoordbrabant.nl <<<

GEWOON DOEN!!!

KERNKRACHT is een uitgave van de vereniging kleine kernen noord-brabant en komt tot stand met financiële ondersteuning van de provincie Noord-Brabant.

Met medewerking van:

Jan Backx
Tiny Leenders
Wim van Lith

Henrie Bouwmans
Marijke Timmermans

Realisatie:

Ursem Communicatie

vereniging kleine kernen noord-brabant

Vincentiusstraat 102
Postbus 3078
5003 DB TILBURG

Telefoon: (013) 583 99 93

E-mail: info@vkknoordbrabant.nl

Agenda 2012

Donderdag 12 april
Algemene bestuursvergadering

Dinsdag 15 mei:
Algemene Ledenvergadering
Cultureel Centrum Den Boogaard,
Sint Jansplein 5
5066 AR Moergestel (Oisterwijk)

Woensdag 23 mei:
Algemene bestuursvergadering

Donderdag 14 juni:
Algemene bestuursvergadering

Woensdag 15 augustus:
Algemene bestuursvergadering

Woensdag 19 september:
Algemene bestuursvergadering

Donderdag 09 oktober:
Algemene bestuursvergadering

Donderdag 11 oktober:
Dorpendag

Woensdag 14 november:
Algemene bestuursvergadering

Woensdag 12 december:
Algemene bestuursvergadering

